

Feestje van, voor en over de Stadionbuurt e.o., u aangeboden door Stadsdorp Olympia

Fanny nr 4, juli 2019

PROMINENTEN OVER DE STADIONBUURT

Riet van Wees, bevlogen juf, haar leven lang

Riet van Wees (74) woont sinds 2008 in het Olympisch kwartier, in de ouderenwoongemeenschap die ze mede heeft opgericht. Ze is vrijwilliger in tal van buurtorganisaties, zoals Stadsdorp Olympia en het sleutelfigurenproject. Ze was als juf altijd werkzaam op scholen met veel nationaliteiten. Nu is zij de drijvende kracht achter de Vrijheidsboekjes die kinderen van de Eloutschool en van Combiwel maken.

Hoe ben je juf geworden?

Dat was in jouw jeugd best bijzonder als meisje, toch?

Ik ben opgegroeid op een boerderij aan het Amsterdam Rijnkanaal als oudste van acht kinderen. Ik had een tweelingbroer die heel intelligent was en van wie de nonnen van de school hadden gezegd: 'Laat hem studeren.' Hij kreeg die kans en heeft uiteindelijk Wageningen gedaan. Ik vond het heel oneerlijk en wilde ook naar school. Daardoor werd ik lastig thuis. Mijn ouders hadden in de Tweede Wereldoorlog Joodse onderduikers in huis gehad en die kwamen altijd rond 4 mei langs om worsten te brengen. Die mensen hebben toen gezegd: 'Stuur haar maar naar Amsterdam, naar ons. Dan zorgen wij ervoor dat ze de avondschool kan doen.' Zo ben ik bij hen in huis gekomen, op de Koninginneweg. En heb ik het aan hun te danken dat ik een opleiding heb kunnen doen. Ik ging naar de PABO, omdat mijn vader een broer had die onderwijzer was.

Dat wilde ik ook: juf worden.

Heeft die tijd bij die Joodse mensen invloed op je gehad?

Ja, ik heb toen aan den lijve meegemaakt hoe het is als je hele familie is weggevaagd, wat

de Holocaust bij de overlevenden heeft veroorzaakt. Ze waren getraumatiseerd. Ze werkten keihard, wel twintig uur per dag. In korte tijd hadden ze een bloeiende zaak opgebouwd en verdienden ze heel veel geld. Soms brachten ze me in hun

Riet van Wees

Jaguar naar school. Ik zal ze altijd dankbaar zijn dat ze me een opleiding hebben laten doen, maar soms was het ook niet gemakkelijk. Ik was een soort van project van ze en ik was afhankelijk van ze geworden. Ik heb me eerst van mijn ouders moeten losmaken en daarna van hen.

Je hebt altijd op zwarte scholen gewerkt. Hoe is dat gekomen?

Toen ik op de PABO zat, was dat in de tijd van de democratisering, eind jaren '60, begin jaren '70. Dat was bij de nonnen op de Lauriergracht. Ik liep stage bij Co van Calcar, een van de onderwijsvernieuwers van toen. Toen ik ging werken, was er een links gemeentebestuur met o.a. communisten erin, en die startten innovatie-projectscholen. De gedachte erachter was dat kinderen uit arbeidersbuurten ook kansen moesten krijgen en dat je de hele buurt nodig hebt om kinderen goed te laten opgroeien, ideeën die waren overgewaaid uit Zuid Amerika, van Paulo Freire. Dat sprak me erg aan en ik ben daar gaan werken. Ik deed de school-buurtprojecten en dat doe ik eigenlijk nog steeds met de Vrijheidsboekjes. We moesten bijvoorbeeld de kinderen leren lezen maar dat deden we niet met de ouderwetse methodes, met Aap-Noot-Mies, maar we werkten met thema's die aansloten bij de belevingswereld van de kinderen. We maakten ons

eigen lesmateriaal. Je had toen al gastarbeiders, uit Marokko en Turkije. Die ouders gingen naar het volwassenenonderwijs maar wij organiseerden ook cursussen voor hen, zodat zij hun kinderen konden begeleiden bij staartdelingen of hoe je een werkwoord vervoegt.

Hoe was je jeugd op de boerderij?

Mijn vader had allerlei vee, melkkoeien, paarden, varkens, schapen. We hadden een grote boomgaard met appels en peren die mijn moeder weckte voor de winter, een moestuin met allerlei groentes en hooiland voor het voer van de dieren. Zoals dat vroeger was, van alles wat. We moesten natuurlijk allemaal de handen uit de mouwen steken. Daar heb ik wel geleerd wat werken is. Mijn vader was een hele gezellige, sociale man. Mijn moeder ook. Zij was vroedvrouw geweest tijdens de oorlog. Toen ik geboren werd, was ze al 36 jaar. Haar motto was: 'Niemand leeft voor zichzelf.' Er werd nagedacht over de kwesties. Mijn vader had bijvoorbeeld tegen zijn ouders gezegd die zich zorgen maakten over de onderduikers: 'Ik kan ze toch niet buiten laten staan.'

Als ik naar school ging, dan nam ik de pont over het Amsterdam-Rijnkanaal, daarna fietste ik naar mijn grootouders die aan de Vecht woonden en daarvandaan roeide ik met een roeibootje naar Nederhorst

den Berg. Daar was een nonnenschool. We waren katholiek. Er was daar een grote katholieke kerk die 's zondags altijd helemaal vol zat. Ik vond het katholieke geloof wel leuk. Je mocht mooie kleren dragen en er gebeurde wtenminste wat.

Heeft je jeugd je gevormd?

Jazeker! Het zijn eigenlijk nog altijd dezelfde dingen die ik doe. Elke ontmoeting is er een. In gesprek zijn met de ander. Je leeft in een sociale context en daarin heb je een bepaalde verantwoordelijkheid. Dat heb ik geleerd in het dorp vroeger, je leeft en woont met elkaar. We moeten behulpzaam zijn, kijken wat je zelf kan bijdragen, bijvoorbeeld als mensen het zelf niet meer kunnen. Maar ook gewoon eens een vraag stellen of geïnteresseerd zijn. Zoals we in het Stadsdorp met elkaar omgaan. Je wilt plezier hebben in de dingen die je doet. Het raakt me erg wat er in de wereld gebeurt. In de jaren '70 dachten we dat alles beter zou worden, dat er een nieuwe wereld zou ontstaan.

Heb ik nog iets belangrijks vergeten te vragen?

Ja, Je maakt hele bijzondere dingen mee, als je bijvoorbeeld bezig bent met de Vrijheidsboekjes. Het is superinteressant en het geeft steeds een unieke ervaring. Het is moeilijk in woorden uit te leggen, maar het raakt je echt. Het houdt je jong.

De winnaar van de fotowedstrijd

is deze maand: Johan Bakker, wonende aan het Hygieaplein.

Johan, hartelijk gefeliciteerd met je mooie foto van een van de beelden aan het Van Serooskerkenplein.

Wil je ook jouw foto van de buurt in de Fanny? Stuur hem dan naar de redactie van Fanny.

Meiden! Jullie kunnen het ook!

De wonderbaarlijke avonturen van Lucky, de hond

Lucky woont in een hok aan het einde van het Van Tuyll van Serooskerkenplein. De kinderen van het plein zorgen voor hem. Eli Blom vertelt over zijn wederwaardigheden.

Aflevering 4 De verschrikkelijke hond

Honden slapen veel, zeggen de mensen, maar ik zou echt niet weten hoe ik anders al die tijd moet doorbrengen. Mensen ja, die rennen maar en schreeuwen maar en doen iets wat ze werken noemen. Geef mij maar mijn hok en mijn dekens. Laat mij maar slapen, 's nachts en 's morgens en natuurlijk mijn middagdutje niet te vergeten. Ik geloof bijna dat ik zo vaak slaap vanwege dat heerlijke moment van wakker worden. Dan lijken al mijn zintuigen opnieuw aangescherpt.

Zo werd ik nog niet zo lang geleden wakker ergens laat in de middag, het was eindelijk warmer geworden, de kinderen speelden verderop in de voetbalkooi, Hadi hoorde je boven iedereen uit, de bloesem rook doordringend, zelfs de naalden van de boom waaronder ik woon, wasenden hun geur extra sterk uit. Er vloog een helikopter over, vogeltjes zongen uit volle borst. Ik rekte mijn poten uit. Wat een leven.

Ik had zin om de kinderen te zien. Ik nam de weg langs de speeltuin waar altijd vrouwen op bankjes zitten. Die zitten daar de hele dag. Groot gelijk. Zij drinken wijn uit flessen en roken sigaretten, wat een stank, en kletsen aan een stuk door. Kathy is altijd in het zwart gekleed, maar haar mond is felrood. Mimi komt heel traag aanlopen achter een karretje dat ze mijn rollator noemt, gaat zitten en komt er de rest van de dag niet meer vanaf. Ze is oud en gerimpeld maar haar lachende bruine ogen zien me altijd als eerste. Zij roept me dan, streelt mijn kop en geeft me koekjes. Dan is er Dora, een lange vrouw met hele dunne benen, zo dun dat je vreest dat ze breken. Dora is ook lief maar ze ziet er zo verdrietig uit. Ik ga soms naar haar toe om haar even een snuit te geven. Toen ik hun bankje passeerde, werd ik geroepen: 'Lucky, Lucky, kom, koekje!' maar ik deed net of ik niets hoorde. Liever de kinderen dan die vrouwen met hun koekjes. Ik rende over het grasveld naar de voetbalkooi. De kinderen maakten ruzie.

Dat hebben ze vaak maar meestal is het na een minuut weer voorbij. Ook nu, toen Nomi mij zag. 'Jongens,' riep ze, 'Daar is Luuk, we gaan met hem spelen.'

Hadi was natuurlijk als eerste bij me. Hij lijkt een beetje op zo'n Italiaans windhondje, zenuwachtig maar toch heel lief. Hij plofte naast me neer, het gras was droog en warm en hij begon mijn kop te strelen. Tegenwoordig is zijn kleine broertje, Moumin, er ook bij, een dik puppie met ogen die nieuwsgierig de wereld in kijken. Hij kwam bij me staan, ik hou niet zo van zijn wriemelende handjes. Even later zaten alle kinderen om me heen en werd ik van alle kanten geaaid. Ik draaide me in alle bochten, bang om iets te missen. Plotseling hoorden we van de kant van de Stadionkade geschreeuw: 'De verschrikkelijke

overeind en ik maakte me zo plat mogelijk. De verschrikkelijke hond reageerde ogenblikkelijk op de beroering. Achteraf heb je makkelijk praten, je moet juist helemaal niks doen. Maar het was al gebeurd, iedereen en alles vluchtte alle kanten op terwijl het monster op mij af kwam, sluipend met dat geplooidde varkenslijf. Verstijfd van angst lag ik op het gras te wachten terwijl ik al voor me zag hoe ik in zijn muil zou worden opgeslokt.

De verschrikkelijke hond was al bijna op het grasveld toen er voor mijn neus vier wielmpjes verschenen met de witte schoentjes van Mimi erachter. Ze maakte geen enkel geluid. Zij stond kaarsrecht, tussen mij en de hond, onverzettelijk. Ze leek een engel door de witte gewaden die ze droeg. Op slag werd ik kalm. De verschrikkelijke hond stond ook stil, een paar meter van ons

verwijderd. Zijn blik ging van haar naar mij, alsof hij twijfelde wie hij het eerst zou pakken. Mimi verroerde zich niet, ze stond daar, niets bewoog aan haar. Het hele Plein was stilgevallen, niets hoorde je, niets gebeurde, niets rook je nog, zelfs de vogels hielden hun adem in.

Dan, een stem uit de verte, een zware mannenstem: 'Leo, hier komen, nu!' De verschrikkelijke hond kromp ineem alsof hij een klap had gekregen, het was ongelooflijk, hij veranderde voor onze ogen van een moordmachine in een angstig hoopje ellende. Hij schudde zijn kop zodat

de lellen extra heen en weer zwaaiden, draaide zich om en liep als een geslagen hond op een drafje weg, dezelfde weg als hij op de heenweg genomen had. Iedereen, de kinderen, de andere vrouwen, kwam nu op ons af, schreeuwend van opluchting. Mimi draaide zich om. 'Niets om bang voor te zijn,' zei ze met een glimlach.

Nog beduusd liepen we naar haar bankje. Hadi hield maar niet op te vertellen hoe hij de hond had weggejaagd. Mimoun wriemelde aan mijn oren en Nomi lachte Hadi uit. De mensen keken naar Mimi alsof ze haar voor het eerst zagen. Ze staken een sigaretje op en hieven het glas. Ik voelde opeens hoe moe ik was. Toen ik eindelijk weer in mijn hok lag, bedacht ik dat ik nooit meer een koekje van Mimi zou weigeren.

Auteur - Eli Blom

Tekenaar - Peter Mills

hond is los! Kijk uit!

Daar kwam hij al. Vanuit de Hectorstraat verscheen hij als een grijze, boze schaduw, galopperend op zijn zware poten. Hij nam de hoek bij de kapper, stak de straat over naar het pad langs de hondenspeelplaats, tilde een achterpoot op en deed een plas waar geen einde aan leek te komen, schraapte met zijn achterpoten over de grond als een stier in de arena, en bleef vervolgens staan met zijn kop omhoog, snuivend in de lucht. Alleen al van die enorme kop word je bang. Vooral van die kaken met lange grijze lellen die heen en weer bewegen bij elke stap die hij doet. Ze kunnen gemakkelijk in één keer Minoun vermorzelen. Zijn ogen zijn daarentegen heel klein, maar als je daarin zou kijken, zie je alleen moordlust.

De kinderen gilden, in één klap ontstond paniek. Mijn haren stonden recht

Lezersbijdrage

We krijgen steeds meer bijdragen van onze lezers. Ditmaal heeft Jaap Meeuwissen een heel leuk verhaal. Hopelijk heb je dit verzonnen, Jaap!

Op een mooie zomerdag!

Zij wel, ik niet. Zij met elkaar op een terrasje, ik alleen thuis. Zij in de warme zon, ik in een donker huis. Ja hoor, het zat er weer aan te komen, die lange hete zomer. Eén ding wist ik zeker: deze keer ging ik het anders doen, helemaal anders. Geen dagen in bed meer, geen volle asbakken en lege bierkratten meer. Ik ging er ook op uit. Net als zij. En ik ging een meid scoren!

En daar was ze. Ze was er precies op het moment dat ik het zo hard nodig had. Met gladgeschoren wangen, mijn haar netjes gekamd maar toch een beetje in de war, spijkerbroek en casual jasje, –ik mocht er wezen-, liep ik met vaste tred naar het buurtcafé, waar ze zat te wachten op.. ja op mij. Daar zat ze te stralen als een buitenaardse ster in het buurtcafé, verzamelplaats van alcoholisten uit de buurt en van ver daarbuiten. Ik nam de stoel naast haar. Ze was blond, met van dat sluike haar waar ik zo dol op ben. Ze was gekleed alsof ze net van kantoor kwam, subtiel opgemaakt waardoor haar blauwe oplettende ogen extra mooi uitkwamen. 'Zo,' zei ik, 'Een nieuw gezicht. Wat ontzettend leuk! Mijn naam is Henk.' 'Carola,' zei ze, met opvallend lage stem. 'Carola,' ik weer, haar naam proevend, 'dat roept zoete herinneringen op. Mijn eerste vriendinnetje heette zo.'

Ik zal de lezer verdere details over het verloop van de avond besparen, maar ik kan wel zeggen dat ik goed op dreef was. Carola dronk vrij veel, ik ook trouwens. De stemming was opperbest tot ze zomaar aankondigde dat ze wegging, ze moest de volgende morgen vroeg op. 'Waar woon je,' probeerde ik nog, en: 'Zal ik je even thuisbrengen?' Maar weg was ze, mij met de rekening en de nieuwsgierige ogen van de makers van het bier achterlatend. 'Heb je haar telefoonnummer eigenlijk?' vroeg er eentje. 'Nieuw afspraakje gemaakt?' een ander. 'Zeker jaloers!' beet ik terug. Ik sjokte naar huis, zwaar van de drank, naar mijn koele donkere hol. Met die lange hete zomer nog helemaal in het vershiet.

Jaap Meeuwissen, Argonautenstraat

Buurtborrel

Stadsdorp Olympia wil graag mensen uit de Stadionbuurt e.o. met elkaar in contact brengen. We organiseren een buurtborrel waar je de grappigste, ontroerendste en interessantste buurtbewoners kan ontmoeten.

Kom je ook?

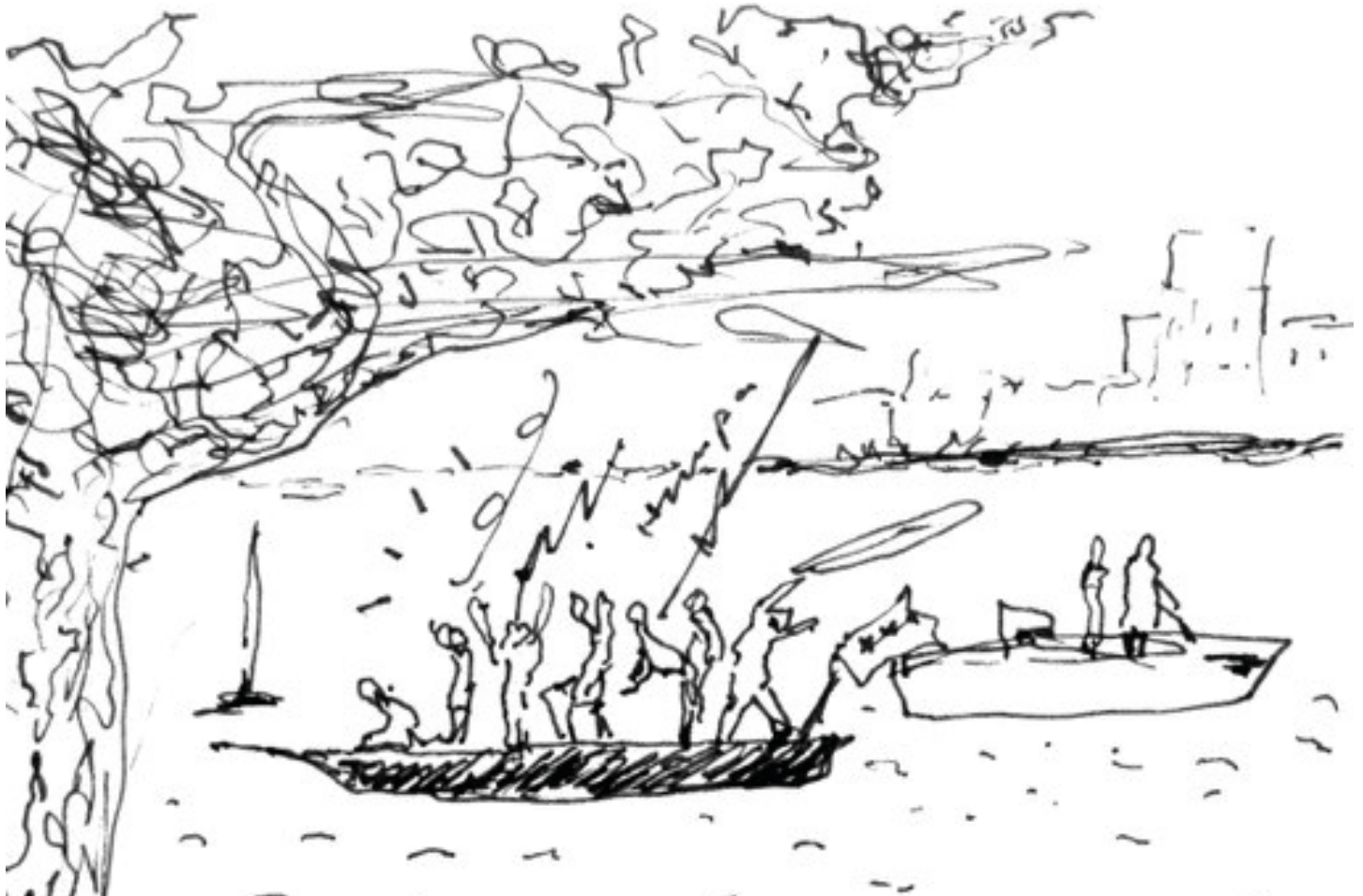
Elke laatste woensdag van de maand in Jack Dish op het Stadionplein nr van 17.00 uur tot 19.00 uur.

Colofon

Uitgegeven door	Stadsdorp Olympia
Hoofredactie	Heleen Polter
Auteur interview	Heleen Polter
Auteur feuilleton	Eli Blom
Maker tekening p. 3	Peter Mills
Maker tekening p. 4	Hilke Krohn
Grafisch ontwerp	Ar Nederhof en Cynthia Seidensticker
Gedrukt door	Media College Amsterdam
Emailadres	Redactie@Stadsdorp-Olympia.nl
Website	www.Stadsdorp-Olympia.nl/Fanny
Mobiel	06 23759661

Niets van deze uitgave mag gebruikt worden zonder schriftelijke toestemming van de hoofredactie.

Stadsdorp Olympia

Tekenaar - Hilke Krohn